

Genetisk sammenheng mellom overlevelse i smittetest og bivirkninger av vaksinering

Tale Marie Karlsson Drangsholt^{1,2}, Bjarne Gjerde^{1,2},
Jørgen Ødegård^{1,2}, Frode Fridell³, Øystein Evensen⁴,
Hans Bernhard Bentsen²

¹Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)

²Nofima Marin AS

³PHARMAQ AS

⁴Norges Veterinærhøyskole

Bakgrunn

Bekjempelse/forebygging av sykdom:

- **Avl**

- Resultater fra smittetester med uvaksinert fisk brukes for å selektere for økt sykdomsresistens
- Smittetester: smitter familier under kontrollerte forhold. Selekkerer fisk fra familier med høy overlevelse.

- **Vaksinering**

- Effektive vaksiner mot furunkulose, vibriose, vintersår etc.
- Olje-adjuvans nødvendig for å få tilstrekkelig og langvarig beskyttelse, men gir vaksinebivirkninger

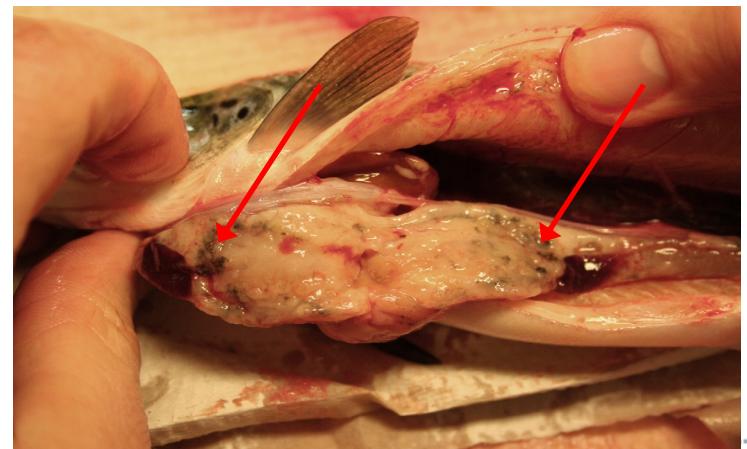

Vaksinebivirkninger

- Sammenvoksninger og melaninavleiring i bukhulen
- Sees i større eller mindre grad i all vaksinert fisk
- Utvikler seg over tid
- Kan i alvorlige tilfeller føre til redusert fiskevelferd og nedklassifisering

Sammenvoksninger/adheranser

Melanin på indre organer

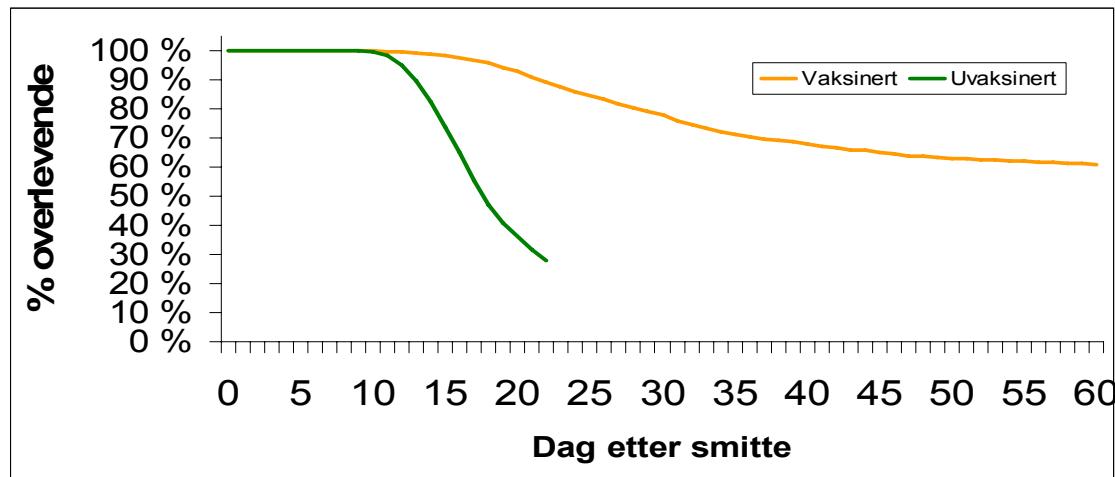
Formål med denne studien

Er det genetisk sammenheng mellom overlevelse i smittetest og bivirkninger av vaksinering?

*Kople samme resultater fra smittetester
og observasjoner av vaksinebivirkninger*

Materiale I: overlevelse i smittetest

- **150 familier fra SalmoBreed (10 fisk pr familie)**
  - Smittetester med *A. salmonicida* (furunkulose) (co-habitant smitte)
  - vaksinert og uvaksinert fisk (i ulike kar)

Materiale I: overlevelse i smittetest

Resultat:

- Overlevelse i smittetest er arvelig hos både vaksinert og uvaksinert fisk ($h^2 = 0,39 – 0,51$)
- Overlevelse for vaksinert og uvaksinert fisk: moderat genetisk sammenheng (genetisk korrelasjon = $0,32 \pm 0,13$)

Materiale II: vaksinebivirkingar

- 150 familier fra SalmoBreed (10 fisk pr familie)

- Vaksinebivirkninger

- målt 12mnd etter sjøutsett (15mnd etter vaksinering)
- Sammenvoksninger: skala fra 0-6
- Melanin: skala fra 0-3
- Gjennomsnittelig poeng observert:
  - Sammenvoksinger: 1,46
  - Melanin: 1,45

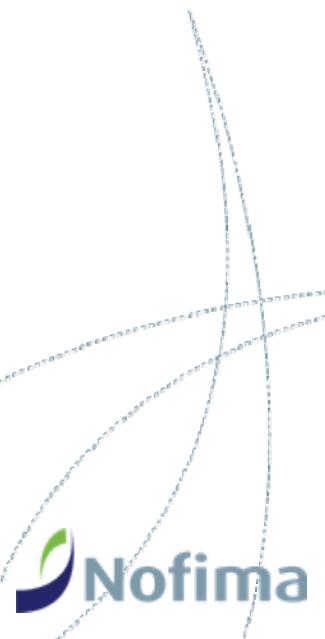
Materiale II: vaksinebivirkninger

Resultat: moderat genetisk sammenheng mellom
sammenvoksinger og melaninavleringer
(genetisk korrelasjon = $0,56 \pm 0,02$)

Er det genetisk sammenheng mellom overlevelse i smittetest og bivirkninger av vaksinering?

- Kople samme resultater fra
  - **Materiale I:** overlevelse i smittetester
  - **Materiale II:** observasjoner av vaksinebivirkninger

Resultater

Overlevelse i smittetest og vaksinebivirkninger

Genetiske korrelasjoner ± standardfeil

Overlevelse fra furunkulose	Adheranser	Melanin
Vaksinert	0.063 ± 0.16	0.03 ± 0.15
Uvaksinert	0.24 ± 0.16	-0.0001 ± 0.15

➤ Ingen sammenheng mellom overlevelse og adheranser eller melanin

Resultater

Overlevelse i smittetest og vekt

Genetiske korrelasjoner $\pm$ standardfeil

	Adheranser	Melanin	Vekt, 12mnd
Furunkulose, vaksinert	0.063 ± 0.16	0.03 ± 0.15	$-0.36 \pm 0.16^*$
Furunkulose, uvaksinert	0.24 ± 0.16	-0.0001 ± 0.15	0.05 ± 0.17

*Signifikant forskjellig fra null ($P<0.05$)

- Ugunstig sammenheng mellom overlevelse i smittetest (vaksinert) og vekt etter 12mnd i sjøen
  - Stort vekstpotensiale $\leftrightarrow$ lav overlevelse
  - Høy overlevelse $\leftrightarrow$ lavt vekstpotensiale

Konklusjoner

- Avl for bedre sykdomsresistens (basert på uvaksinert eller vaksinert fisk) vil ikke føre til en forverring av vaksinebivirkninger
- Immunologiske reaksjoner knyttet til overlevelse i smittetester styrt av andre gener enn reaksjoner som fører til vaksinebivirkninger (sammenvoksinger og melanin).
- Ingen genetisk sammenheng mellom vekt og naturlig sykdomsresistens (uvaksinert fisk)

Finansiering og sammarbeidspartnere

- Norges forskningsråd
- Fiskerinæringsfondens forskningsfond (FHF)
- SalmoBreed AS
- PHARMAQ

Takk for oppmerksomheten!